Ч. 236 (11.586). Львів, середа 23. жовтня 1929. [illegible] Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шади. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Перед соймовою сесією.

Львів, 22. жовтня 1929.

Політична ситуація в Польщі ні трохи не прояснюється. Увага всіх політиків скуплена на недалекій уже сесії. В пресі снуються усякі здогади на тему того, що буде. Але що буде — цього ніхто не знає. Відоме вправді, що тим разом виступить у соймі дуже активно польська опозиція, але невідоме, які будуть наслідки тієї опозиції, тобто як зареагують на опозиційні виступи правлячі польські чинники.

Теперішній премієр Світальський сказав у своїй останній промові, що „завданням політики є тільки те, щоби в житті здійснювати прості та ясні правди". Підхопивши ці слова премієра, краківський „Час" міркує: „є це основне завдання політики, отже і політиків, але воно бодай не легке. Спитайно для прикладу, як можна здійснити в житті ту ясну правду, що наша держава потребує реорґанізації свого устрою?" Найпростішою дорогою до цього повинноб, на думку „Часу", бути парляментарне переведення зміни конституції. Але при нинішніх відносинах це неможливе, бо сойм складається з тузіна таких партій, які на ніяку зміну не погодяться а з причини „ненависти до уряду" всяку, навіть найменшу зміну, яку підтримує уряд, відкинуть. Отже „політик — робить висновок „Час", — який бажав би такою дорогою шукати виконання свого обовязку (зміна конституції. — Ред.), найшовсяб у безнадійному положенні".

Далі застановляється „Час" над тими засобами, які є реальні, якими можна осягнути зміну і пише: „Коли мова про політиків, що мають владу в Польщі, то якщо вони направду бажають „здійснити в житті просту і ясну правду", то мусять шукати окружної дороги. Бо якщо не рішаються на дорогу накинення суспільности іншої конституції та її леґалізації екс пост (а чуємо, що таким експериментом урядові сфери ризикувати не хочуть!), то можуть рахувати на „здійснення ясної правди" тільки при допомозі *нового сойму*. Іншими словами, мусять вступити на дорогу розвязання теперішнього сойму, розписання нових виборів і висунення для них гасла про реформу устрою. Така дорога є довгою, важкою і щодо свого висліду щонайменше сумнівною. Уряд досі приглядався радше пасивно всяким змаганням, що вели до направи конституції в теперішнім соймі. Ініціятиву лишив ББ, які відповідний проект зголосили, але уряд зберіг для себе вільну руку відносно цього проекту? Бажаємо собі це пояснити, особливо з уваги на останню промову премієра, так, що уряд резервує свій виступ на цей випадок, коли наглядно виявиться, що теперішній сойм ніякої реформи перевести не зможе. Бо важко припустити, щоби п. Світальський, отже політик, що стоїть на чолі уряду, підкреслював напередодні соймової сесії, що найважнішою політичною проблемою в теперішню хвилю є реорґанізація держави, — а рівночасно не витягав з тієї правди консеквенцій для уряду. Чейже уряд є політичним чинником в повному значінні цього слова і він повинен вести політику. Якщо його керманич так сильно висуває цю проблему політики як найпильнішу, то треба вірити, що заповідає активний виступ у цій ділянці".

„Методою уряду не є шукання компромісів з партіями і заскакування їх несподіванками. Отже слід очікувати, що й тим разом уряд приступить до реалізування „ясної і простої правди" при допомозі якихсь незнаних досі посунень. Якщо це не наступилоб, то безсумніву повага теперішнього кабінету потерпілаб сильно, а тріюмфувалиб ті, які твердять, що справа реформи конституції дасться розвязати при допомозі компромісу між урядом і одною з двох ґруп: правицею, або лівицею".

Так представляє теперішню політичну ситуацію в Польщі старий, зрівноважений краківський „Час". З цього бачимо, що крім численних здогадів, віщувань і т. д. на тему того, що буде, стрічаємо в деяких проурядових і зближених до них органах польської преси ще й підшепти і поради для уряду на тему: як йому вийти з положення.

Вся т. зв. ліво-опозиційна преса не спиняється останніми днями довго над перспективами парляментаризму і долею конституційної реформи по зударі, що його підготовляє на соймовому терені. Вона займається тільки критикою пануючої системи правління. Такою справою як зміна устрою не займається, бо вважає її при даних обставинах неможливою і недоцільною.

Енденція потребу зміни устрою признає, але стоїть на становищі, що тепер нема в Польщі для такої важної справи відповідних, ні політичних ні психольоґічних передумов. Провідник ендецького клюбу в соймі Р. Рибарський пише на цю тему у „Ґазеті Варшавскій": „на устрові проблеми не можна дивитись під кутом моменту, не можна допасовувати устрою до актуальних інтересів. Ідея сильного уряду має свою вартість незалежно від того, як її розуміють ті, що в даний момент правлять. Але силою фактів дійсний хід подій у моменті, коли хочеться провести реформу конституції, атмосфера, в якій мається над тим працювати, дуже сильно важать над долею реформи. І хочби хто не знати як патетично промовляв на тему недостач і похибок давної минувшини і нинішних великих історичних завдань, то всеж загал не забуде... про диспозиційні фонди, а на це тим трудніше забути, що проекти проурядового табору мають тільки хвилеві цілі на оці; мають забезпечити утримання при владі тих, що тепер правлять. А це не є нашою цілю — не посвятимо для неї правопорядку в державі".

Отже непримиримість поодиноких політичних польських таборів знаменує нинішню політичну ситуацію в Польщі. На підкладі тієї непримиримости розростається хаотичність політичної думки і необрахованість чинників. Які будуть наслідки цього стану, покаже мабуть недалека будуччина.

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

„Гайдамацька безличність".

„Ілюстровани Курер Цодзенни" з 21. н. м. поміщує під наведеним вгорі написом таку „сензаційну нотатку:

„Ворожа нам українська агітація серед руського населення в Східній Малопольщі прибирає все яскравіші форми, наче хотілаб повписатися перед польським громадянством з почуття своєї безкарности. І так у дрогобицькому повіті в селі Воля Якубовська (в Дрогобиччині є тільки село Воля Якубова) 13 громадських радних зголосило письменне внесення про асигнування з громадських фондів 1.000 зол. на „боротьбу за вільну, соборну і робітничу Україну".

„В селі Козлова, в снятинськім повіті, громадська рада виписала зі вселюдної польської школи 140 дітей, звертаючись до кураторії в справі призначення фондів на утраквістичну школу. Одночасно та сама громадська рада, яка не має грошей на утраквістичну школу, виасиґнувала 3.000 зол. для „Рідної Школи", а 2.000 зол. для „Просвіти", і то з громадського бюджету".

„Ілюстровани Курер Цодзенни" є відомий зі своїх брехливих інформацій і напастей та крайної ненависти до українців. Але все-таки **est modus in rebus.** Не знаємо, яке внесення зголосило 13 радних Волі Якубової, але певне не таке, як подає „Курієрок". Громадська рада Волі Якубової відома з того, що минулого року дебатувала над внесенням, щоби завести урядування в українській мові, у звязку з чим арештовано було кількох радних. Здається, що наведене внесення про асигнування 1.000 зол. на „боротьбу за вільну, соборну і робітничу Україну" є відгомоном минулого року, або поновленням минулорічного внесення.

Зате зовсім інакше представляється справа з Козловою в снятинськім повіті. Такого села в Снятинщині взагалі нема. Ясно також, що громадська рада не могла виписувати дітей з польської школи, а замісць неї домагатися від кураторії грошей на утраквістичну школу. Отже є це вістка наскрізь брехлива, виссана з пальця.

Можливо, що інформатор „Курієрка" мав на думці село Стецеву в Снятинщині, яке на основі шематизму станиславівської дієцезії з 1927. р. мало гр. католиків (українців) 4.026 душ, латинників 89, вірм. 6 і жидів 190. Колиж так, то дивно, що мала би робити польська школа в селі, яке має 93.5% українського населення? Взагалі від початку до кінця тут щось не в порядку. Зайвим додавати, що асиґнування з громадського бюджету субвенції для „Рідної Школи" і „Просвіти" є добрим правом громадської ради, а не „гайдамацькою безличністю".

І такі вісти розсіває найбільше поширена польська газета, настроюючи читаючу публику до „згоди двох братніх народів".

„Дзеннік Львовскі", зупиняючись на статті „Нового Часу" про польську ігноранцію в українських справах, пише, що

„як у багатьох справах, так і тут здається правда є по середині. Можна згодитися на деякий звичай генералізування і побільшування фактів, який **часто виступає в руській пресі,** а головно на обвинувачення цілого громадянства за нетолеранцію і відсталі погляди. Одначе — і в тих закидах є досить правди. Взагалі придалось би нам трохи більше свідомости того, що діється серед руського населення, більше знайомости його мови, літератури, психіки народу. Тільки шляхом обопільного пізнання можна влекшити зближення і згідне співжиття двох народів, що живуть близько себе і все є собі чужі".

Отже то українська преса ґенералізує і побільшує факти. Польська преса тут ні при чому. А як виглядає „взаїмне пізнання", „зближення і згідне співжиття двох народів" — свідчить між іншим „курієркова" статейка про „гайдамацьку безличність".

Національний склад студентства львівського університету в р. 1928-29.

В суботу, 19. жовтня, відбулася інавґурація нового академічного року на львівському університеті. Проректор д-р Пінінський в своїй промові зупинився теж на віроісповідному і національному складі студентства в минулому (1928/29) академічному році. Він зазначив, що наплив молоді на університет є надмірний, отже неможливо є приймати всіх тих, що зголошуються. Все-таки в порівнанні з р. 1927/28 кількість студентів збільшилася на 6%. Загальна кількість записаних на університеті з початком акад. року обіймала 6.091 осіб, в чому було 4.096 мужчин і 1995 жінок. Римо-католиків було 2.878, гр.-католиків 1.049, вірм.-католиків 16, правосл. 31, евангеликів 74, мойсеєвого віроісповідання 2.041, інших 2. Польську мову як рідну подало 4.684 осіб, руську згл. українську 1.019, російську 24, німецьку 72, жидівську і гебрейську 153, іншу 5. Чужинців було 15.

Таким чином греко-католиків було 17.2% загальної кількости студенства, а українців 16.7%. Рівно 30 гр.-кат., себто 0.5%, признало себе поляками. Ця цифра може бути недокладна, бо не знати, чи 5 правосл. признало себе українцями чи поляками. Дуже цікаво на терені

університету представляється жидівський національний рух. З 2.041 осіб мойсеєвої віри тільки 153, себто 7.5%, призналося до жидівської і гебрейської мови, як своєї рідної; 92.5% жидівського студентства як бачимо, то майже все молоде жидівське покоління є спольонізоване, отже ще в більшій мірі, як старше, польонізаційною армією на нашій національній території. І та армія є справді велика, обіймаючи 33.5% всього студенства на львівському університеті. Римо-католиків є на львівському університеті 47.2%, а тих, що признають польську мову своєю рідною — 77%.

Львів є осередком української національної території під Польщею, яка має пересічно 68% українського населення, 24% польського і 8% жидівського. Львівський університет є призначений для тієї території, для її населення. І на тому університеті маємо кругло 17% українців. І ще вшехпольська преса („Львовскі Курер Поранни") кричить про залив львівського університету українцями!

Український банк в Америці.

(Відповідь на дискусійні статті.)

Після заняття Кантону національними військами Китаю, появилася в одній нашій краєвій часописі стаття, в якій сказано, що упадок Кантону означає ні менше ні більше як упадок британської імперії і побіду большевиків а через те наша політична орієнтація повинна звернутися на схід. Так писав якийсь теоретик, який не бачив Китаю. В тойже час появилася стаття — на туж тему — б. американського секретаря маринарки, який прожив цілих 15 літ на сході. В цій статті сказано: „Тяжко сказати, який оборот приймуть справи в Китаю, бо характеру цього народу не пізнаєш і за 50 літ. Одначе це певне, що двайцять тисячна англійська армія в Китаю вистарчить вповні на обезпечення британських горожан і їх майна". Так говорив практик.

Отся стаття пригадалася мені, коли я читав статтю інж. М. Колтунюка в „Ділі" (ч. 197) п. н. „Український Банк в Америці", як відповідь на мою статтю в „Ділі" (ч. 186) під такимже наголовком.

Зараз перше заложення автора, в якому він припускає, що двісті міліоновий американський банк має 100 міліонів акційного капіталу є зовсім мильне настільки, що в Америці на трийцять тисяч банків не найдете одного, якого капітал рівнявсяб депозитам. Звичайно буває так, що зараз в першім дні відкриття нового банку його вклади повинні перевищити капітал, бо в противному випадку такий банк не мав би там рациї істнування. На 72 міліярди банкового майна в Америці лише шість міліярдів припадає на акційний капітал, а все інше — це депозити. В тім саме лежить ця користь, на яку вказував, бо маючи шерів (акцій) на один міліон долярів, ми малиб одну пяту акційного капіталу двістиміліонового банку. Безперечно через те ми не мали би повної контролі банку, але це в перших хвилях не конче потрібне. Не треба теж думати, що американці такі наївні, щоби з нашої намови інвестували свої капітали там, де з цього не булоб для них ніякої користи. Цього **певно не зробив би навіть самостійний** український банк, бо попав би дуже скоро в банкроцтво.

Завданням наших директорів в американськім банку булоб: **навязати прямі зносини між Америкою і краєм і виключити всіх посередників.**

Завданням краєвих економістів булоб, **вказати нам реально, в чому саме булиб ті користи для інвестовання американського капіталу.**

Дальші виводи автора є нереальні і виказують необзнайомлення з американським життям.

Не важне те, в якій формі мав би бути зорганізований цей банк, а важне, щоби його дійсно зорганізувати. Нехай край і краєві економісти візьмуть на себе свою територію, з якою вони краще обзнайомлені, а Америка свою, а тоді вийде дійсна співпраця і реальне діло.

Д-р Володимир Ґалан.

Філядельфія, Па.
Дня 29. вересня, 1929.

Атентат на французького посла.

На французького посла Дюмен виконав револьверовий атентат якийсь Ґрапен, пострілявши його легко в плечі. Арештований заявив, що є противником очищення Рейнщини і хотів дати послові, що є за евакуацією „осторогу". Дюмен підтримує групу Бріяна, що є за евакуацією, дарма, що сам належить формально до групи ворожій цій тактиці.

На господарські теми.

Праця над піднесенням тваринної продукції нашого села.

(Продовження.)

Такі секції повинні бути зорґанізовані передовсім там, де є кооперативні молочарні, бо селяни мають запевнений збут більшої кількости молока, а молочарня буде мати запевнений свій розвиток достаточною скількістю молока до перерібки. У Польщі нараховують біля 500 кружків контролі молочности. З цієї скількости повинно бути щонайменше 1/3 на наших землях.

Однак таких кружків на наших землях начисляється біля 40 і все це польські орґанізації. Користи з контролі молочности будуть мати в першу чергу селяни тих місцевостей, де таку контролю зорґанізується і вони будуть все попереду тих, що пізніше зорґанізуються.

Контролею можна побільшити молочність коров на 50, 100 і більше відсотків. Чим початкова молочність нижча, тим більшою є змога осягнути контролею значнішого її підвищення. Наприклад у Данії при пересічній початковій молочности коров одного господарства 3.358 кґ. молока збільшено молочність контролею на 4.592 кґ. молока т. є. на 36 проц. У Німеччині при початковій продукції 2.064 кґ. молока збільшено контролею молочність на 4.774 кґ., тобто на 131 проц. На курсах „Сільського Господаря" в Коршеві збільшено протягом 3 тижнів у одної корови з 3.65 кґ. молока на 9.70 кґ. денно, то є кругло на 166 проц., а у іншої корови з 3.33 кґ. на 7.8 кґ. молока себто на 137 проц. І коли господар при початковій продукції молока докладав до годівлі обох коров більше чим 1 зол. денно, то за три тижні мав вже з продажі молока 38 гр. надвишки. Ці приклади говорять ясно про конечність контролі молочности і про її значіння для збільшення прибутку молочної господарки.

До цього треба додати ще користи побільшення племінної вартости контрольованої молочної худоби. На наших землях начисляється біля півтора міліона молочних коров. Колиб у нас контрольовано такий відсоток коров як нпр. у Німеччині, то є 10 проц., то було би в контролі біля 150.000 коров. Рахуючи по 300 коров на одного контрольора, потрібно до ведення контролі молочности 500 фахівців. Колиб на однім курсі продуктивности с.-г. тварин підготовилося 50 контрольорів, то треба перевести 100 таких кур-

---

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 3)

Америка та її характер.

Технічний бік театрів. — Характеристична програма. — Вивінування опер.

Американський добробут у великанської більшости населення робить його веселим, нераз до забуття. Мало що не в кожному домі є музика, хоч би тільки радіо чи ґрамофон. У кожному місті сила театрів та всяких видовищ. А театри американські зовсім інші як в Европі. Великі, просторі, аж прибільшено багаті будівлі освітлені ріжнобарвним і ріжноформним осліплюючим світлом. Публика проходить попри прислугу в дорогих лібеpіях, яка виглядає гейби ґенерали або якісь достойники. Внутрі — блеск, що запоморочує і не тільки блеск світла, але величі, багацтва, краси й невидальщини. Повно мармору, золота, мозаїки, образів. Тут кольосальна саля китайська з цілою однородною дорогою обстановкою; там друга індійська; там третя японська; там інша єгипетська. А відвідувачеві перший раз здається, що напився якогось гашишу й маячить. Може за слабе буде порівняння, коли скажу, що одно дискретне місце багатше уряджене як саля нпр. у віденському бурґу.

У незвичайно акустичній салі з прегарною стелею, на долині місця до сидження, а горою сотні радів один вище одного, а все з мягкими вигідними фотелями. Чудове світло казково зложених, мінливих колірів освітлює багату салю й завісу і викликує враження підземного царства карликів. Відслонюється занавіса, а величезна орхестра, що засіла на сцені грає бездоганно якийсь музичний твір. До останнього акорду, який публика в „нашпікованій" салі заглушує оплесками, долучуються скорі, однотемпні крикливі акорди другої музики, що в ріжнобарвних одягах показалася за другою щойно відслоненою завісою. Перша орхестра западається зі сценою „під землю", а друга в міжчасі підіздить зі сценою трохи наперед, скільки треба режісерові.. Квакають саксофони, бренькотять бляшаними звуками чінелі, тарахкотять усякі тарахкала, бумкає „бенджо". Музиканти відкладають бенджо, а хапають клярнет чи саксофон, перемінюються всякими інструментами й показують музично-технічні штуки. Підчас цього з одного й другого боку випадає жіночий балет убраний залежно від того, що має танцем відтворити, в ріжних, нераз дуже гарних, завсіди ефектовних строях. Ще балет не розбігся, а тут вискакує якийсь панич і тупаючи кінцями підошв і запятками з 10 разів на одну чвертку танцює пустий акробатичний танець з усякими вихилясами та „сальто-морталями".

Буває, що танцюють удвійку: мущини, жінки, або мішано. Соліст-танцюрист ще кланяється захопленій публиці, а вже вбіг якийсь, що має виголошувати монольоґ. Починається його розмова з диріґентом, публика регочеться й плеще. Нарешті монольоґіст говорить і говорить без руху, без патосу, часом навіть на одному місці, а публика заходиться від сміху. Підчас якогось дотепного діяльоґу між диріґентом і поодинокими музикантами, приходить ненадійно знак паличкою і музика моментально починає іншого „джеза". Музиканти розохочують публику, то рухами ніг, тіла, голови, то навіть диким криком. Вискакує один зпоміж них, відложивши свій клярнет і співає через меґафон. Намагається співати якнайбільш сентиментально, витягаючи луками та дугами, від чого мене завсіди млоїло.

Останні акорди. Публика гремить, кричить, але її заглушують величезні орґани, поміщені в цілій салі. Орхестра зникає або десь за кулісн, або під сцену, або на боки. Видно тільки орґаніста при орґанному пульті з рядами клявішів для рук і для ніг. Гра така майстерна, що зацікавила би найбільше музичного вибагливця. Орґаніст наслідує голоси всяких інструментів і природи. Чудо. Та часом ще орґаніст і співає, а тоді вже псує ефект. Нараз — граючи дальше — западається зі своїм пультом униз. Орґани мовкнуть, а починається німа або звукова фільма. Якби черевами говорили; аж прикро робиться. Голос слів не зливається з рухом уст, опізнюється. Але можна й до того привикнути. Часом покажуть Гувера, як він кипувши мячик починає ігрище, або старого приглухого Едісона, якому в ухо щось кричить його слуга, а під кінець звернеться апарат й „здійме" на фільму всю публику в салі.

Ось і пересічна програма американського театру, очев. великого, як „Парамавнт" чи „Фокса" в Ню Йорку, Фокса в Дітройт і т. і. В менших містах те саме в дещо меншому обємі. Часом грає орхестра поважний твір, який деколи й інсценізується мовчки. Я бачив, нпр. інсценізований твір Чайковського „1812". Кольосальне враження, особливо: горіюча Москва.

В 1928 р. була й оперета, мандрівна, з персоналом усякої масти й мови, в числі до 100 душ. Було там і 8 українців, решток хору Кошиця, а між ними й колишня прімадонна театру Миколи Садовського Гребенецька, яка ще й сьогодні добре співає. Я бачив одну виставу в Пітсбурґу. Тема екзотична, діється в Африці, в німецькій кольонії. До цього зовсім добре придалися би мурини й муринки. Такі штуки з незнаного в нас життя певно і в нас стягнули би публику бодай на повну салю Лисенка у Львові й не було би нарікань, якби... так грали, як ті, про яких мова. Та оперета вже розлетілася. (Наші українці заложили малий квартет і десь колись співали на радіо, а пані Гребенецька заложила школу співу в Дітройт).

На цілу Америку є 3 опери: в Ню Йорку, Шикаґо й Филаделфиї. Коли т. зв. „театри" ваблять самим будинком, то будинки опер нічим незамітні з надвору. В середині великі і нпр. у Ню Йорку опера не гірша від париської. Зате щодо репертуару й щодо співацьких сил мабуть перевищають усі інші. Нюйорська опера мала 37 сопранів. (з Марією Єріцою) 14 меццосопранів, 17 тенорів, 15 барітонів і 14 басів (між ними Шаляпін і Дідур), а шикаґська 16 сопранів, між ними Роза Рейзе, 7 меццосопранів, 9 тенорів, 11 барітонів, 6 басів і т. д. Є ким обсаджувати хоч би який обширний репертуар. Нюйорська опера мала нпр. в репертуарі 73 опери а шикаґовська 41, а з них тільки одна в анґлійській мові. Решта в італійській, німецькій і французькій, що зазначується в оголошеннях. У Ню Йорку я був на Тосці. Заголовну ролю співала славна М. Єріца. Велич у голосі, поставі й рухах. Арію Каварадосі-я співав Джякомо Лаврі Вольпі, а Скарпія Антоніо Скотті. В Шикаґо я бачив Аїду. Всі ролі обсаджено так, що яканебудь опера не може рівнятися. А вже сцена (нпр. в II. дії, 2. вихід — площа в Мемфісі) робила враження, що віджив старий Єгипет. Дуже численний балет у композиції й виконанні просто незрівнянний. На всякий випадок відважуся твердити, що голосово й сценічно стоять обі опери вище від париської.

(Продовження буде.)

сік „Сільський Господар“ перевів щойно перший такий курс. Від 18. листопада до 24. грудня ц. р. відбудеться в школі „Сільського Господаря“ другий *курс продуктивности сільсько-господарських тварин* для підготовлення зоотехнічних помічників-контрольорів.

На курс будуть приняті кандидати, що покінчили 16. рік життя і мають сільсько-господарську освіту. Про приняття на курс з іншою від сільсько-господарської освітою рішить в кожнім окремім випадку т-во „Сільський Господар“.

Число курсантів обмежене. Першенство в приняттї на курс мають кандидати, яких вишлють на курс філії і кружки „Сільського Господаря“ або кооперативи та ті кандидати, що по закінченні цього курсу бажають піти на *молочарський курс „Маслосоюза“*.

Курсанти дістають в школі „Сільського Господаря“ в Коршеві помешкання даром. За курс платить кандидати по 30 зол., а за прохарчування за час курсу 100 зол.

Від кандидатів на курс вимагається в першій мірі поправного числення і читкого письма, що є потрібне до ведення скотарського рахівництва. Зголошення на курс слати до Краєвого Товариства Господарського „Сільський Господар“ у Львові, вул. Зіморовича ч. 20., найдалі до кінця жовтня ц. р.

Цею справою повинні занятися крім філій і кружків „Сільського Господаря“ всі економічні організації, яких розвій залежить від продуктивности сільського господарства, а з окрема сільсько-господарських тварин.

Всюди, де є до цього умови, слід організувати при кружках „Сільського Господаря“ *Секції контролі молочности*. До ведення фахової праці у тих секціях вишукувати таки місцевих людей, які в початках будуть працювати за меншу винагороду, чим це може робити посторонний чоловік. Треба таких людей підшукати і звернути їм на це увагу та заохочувати на курси. Покінчення такого курсу дає можність заробітку. По наших селах є багато студентів, що з ріжних причин не можуть далі продовжати своїх студій. Покінчення такого практичного курсу зробить їх спосібними до організаційної праці. Багато з тих, що не мають засобів продовжати студій ще кілька літ, може спромогтися на удержання на такім коротко-речинцевім курсі. Цілком незаможним кандидатам можуть кружки „Сільського Господаря“ в порозумінні з місцевими кооперативами уділяти *зворотні відмоги* на покриття коштів участи в курсі.

Охорона тваринної продукції і Секції контролі молочности це найближчі і найактуальніші завдання „Сільського Господаря“ в організації тваринної продукції тимбільше, що сама держава робить в тім напрямі інтензивні заходи. На ту ціль призначується значні квоти з податків населення. Але все йде в перевазі на піднесення тваринної продукції неукраїнського населення.

Це вже справа Української Парляментарної Репрезентації поробити заходи, щоби гроші з податків, які платить населення, а які призначується на поліпшення сільського господарства йшли дійсно на піднесення господарств усього місцевого населення, і до того в такому відношенні, в якому це населення їх платить.

Інж. д-р М. Холевчук.
(Докінчення буде.)

ВІДГУКИ ДНЯ.

Відгуки дня.

Від малої дитини не мав я щастя.

Терла, наприклад, служниця мак з медом, сама раз-по-раз облизувала як не макогін то палець, а коли я підкрався, щоби я собі дещо захопити — робила крик і треба було спасатися бігством. Пізніше, то навіть замикала кімнату і не впускала мене зовсім.

В ґімназії було ще гірше. Держали деякі товариші з бурси папіроси, цукорки і чоколяду на продаж. Замикали свій крам у шафах, але видко ключі не дуже були штудерні, бо час до часу пропадав цілий запас. Робили це якісь вороги приватної ініціятиви і чужого капіталу, але хто це був, я ніколи не довідався, бо здається, не вважали мене за гідного до своєї компанії.

Скінчив я ґімназію, пішов на університет, а звідтіля на війну. Ріжно бувало зі мною: раз на возі, другий раз під возом, але ніколи не був я там, де „фасували“, виплачували, чи відбирали гроші. Бачив багато людей, що ліпше жили як я, хоч меншу мали платню, чув про них, що мають „боки“, але ніколи не вмів тих „боків“ нащупати.

Вернув з війни в одній сорочці, а поруч мене вертали люди в двох і з валізами. Вони почали грати ролю, а я в шахи або в біляр. Потім дістався до редакції, де — як відомо — більше виниш сидженням як заробляєш писанням. Інші пішли поміж люди, інституції, каси і маґазини, де — як кажуть — більше заробляєш сидженням, як нищиш писанням. В редакції, та ще українській, знаєте самі як є: папір, чорнило, бюрко з трьома ногами і на двох людей одно крісло. Розбогатій тут! Ще можнаб було страшити ґазетою, але не в нас, бо хто нині так дуже нашу ґазету вичитує?!

В інших інституціях як у людей: то якісь „хабарі“, то недобори, то інші бічні зарібки, а в редакції хіба ідейний напад, або пресовий процес.

Не маю щастя від малої дитини... Ніколи нема мене там, де можна щось красти...

Галактіон Чіпка

На організаційному фронті.

Повіт Лісько.

Дня 4-го жовтня ц. р. відбув пос. Тершаковець справоздавче віче в Ступосянах і в Устриках Горішних. На обох вічах проводив о. Трицецький з Волосатого. Зібрані висловили довіря Українській Парл. Репрезентації й ухвалили резолюції в справі будови шкіл у повіті, направи мостів і доріг та резолюції в рідно-шкільній справі.

Наші церковні справи.

Нарада українського епископату.

Римський „Месаджеро“ приносить з дня 17-го ц. м. такі вістки в офіціяльним відділі „З ватиканського міста“: „На другий тиждень український (рутено) епископат збереться на конференцію в Римі в головній салі „Товариства Ісуса“ при вул. Борго С. Спіріто. Засідання відбудеться імовірно 21-го. Ним проводитиме львівський архиепископ, а візьме в ньому участь 11 епископів: пять з Галичини, двох з Підкарпаття (Чехословаччина), один з Югославії (Бачка), двох з північ. Америки і двох з Канади“.

Новий епископ у Львові.

В цьомуж числі „Месаджеро“ стрічаємо ще таку замітку: У найближчу неділю висвячення нового візитатора Апостольської Столиці вірменського патріярха з Килікії, монсіньора Люіджі Бондіні, висвячуватимуть нового українського епископа-помічника (суфраґана) для Львова. Призначений ним о. Іван Бучко. Його рукоположення відбудеться в українській церкві св. Юрія, біля костела „Мадонна деі Монті“, де находиться українська колеґія. Висвячення буде переведене львівським митрополитом Шептицьким у присутности станиславівського епископа Хомишина і перемиського Коциловського“.

Сучасний фільософ про Карла Маркса.

Недавно вийшла друком нова праця відомого німецького історика фільософії К. Форлендера п. з.: „Карль Маркс, зайн Лебен унд зайн Верк“. Автор цеї фільософічної студії дуже близько стояв колись до марксизму, але в останніх часах хилиться більше до Канта і на марксизм дивиться дуже критично. В своїм вище згаданім творі Форлендер говорить дуже прихильно про Маркса, як про людину і боронить його від нападів ріжних його фанатичних ворогів. Але про марксизм, як про світогляд, Форлендер пише: „Що лишилося сьогодні з марксизму? Марксизм вже майже пів століття є мертвий. Навіть німецька-соціяльдемократія відступила в своїй програмі далеко від марксизму. А що показала політична практика? Чи можуть соціялісти мати сьогодні який вплив? Маркс сьогодні вже не панує. Він впливає на життя вже дуже мало і повільно. Його всі зусилля створити Інтернаціонал невдалися. Перед своєю смертю він бачив зорю хвилевої побіди своїх ідеалів: соціялістичні партії числили тоді пів міліона членів. Багато сторінок марксизму перестаріло і то не другорядних, а першорядних. Історичний матеріялізм перейшов стільки еволюцій, що сьогодні можна говорити про повний упадок теорії Маркса. Маркс був матеріяліст, але в дійсности числився з етичними нормами наскрізь ідеалістичними та буржуазними. Таких непослідовностей в життю і творчости Маркса начисляє Форлендер дуже багато.

Орґанізація нагороди Нобля.

Як що-року в осени починається в пресі кампанія за кандидатами до найпочеснішої й найвищої (грошево) літературної річної нагороди: премії Нобля. Висота цієї премії хитається з року на рік відповідно до податків, які стягають з основного фонду, складеного інжиніром Нобелем у 1895 р. Нагороди за ріжні заслуги в поодиноких ділянках творчости виплачується лише з відсотків. Основний фонд має приблизно 30 міліонів шведських корон. З нього четвертина відсотків іде на кошти всієї складної організації, що займається призначенням нагороди. З решти роздають пять премій: за заслуги в літературі, фізиці, хемії, медицині і для пропаґанди всесвітнього миру.

Найбільше заінтересовання зосереджується річно довкола літературної нагороди з тієї простої причини, що широкий загал знає імена великих письменників, а зовсім не орієнтується у найновіших здобутках наукових, до яких здебільша доходять учені тихою, лябораторійною працею. Ще більше даних на загальне заінтересування могла би мати мирова премія. Але Нобліvська організація роздає її дуже несміливо, рідко, немов би лякаючись образити якунебудь державу. Заслуги мирової праці оцінити нині важче ніж колинебудь, бо вона обертається здебільша в ідеальній сфері покликів і заохот, а не дає поки що безпосередніх реальних наслідків.

Заповіт основника фонду д-ра Альфреда Нобля зроблений ним на рік перед смертю каже, що „відсотки з полишеного капіталу мають бути розділені між тих, що за минулий рік прислужились якнайкорисніше людству“. До цього додано цілу низку пояснень, з яких ділянок праці мають люди дістати ці премії і хто має ставити кандидатів. Премії мають бути призначені без огляду на національність. Кандидатів з фізики й хемії ставить шведська Академія Наук, з літератури шведська Академія літератури, з медицини шведський медично-хірурґічний Інститут, а нагороду мира норвеський парлямент.

Кожна з цих інституцій має призначити від трьох до пяти кандидатів. Щодо найважнішого питання: хто має право піддавати цим інституціям кандидатів? — до нині воно вповні невиясненe. У першій мірі внески можуть ставити члени цих інституцій, потім члени комісій при них, далі: всі вже нагороджені лавреати, професори дотичних спеціяльностей в університетах в Упсалі, Ослъо, Копенгаґені, Гельсінґфорсі, Люнд і в шістьох інших чужинних університетах, врешті інституції й особи запрошені основними інституціями Скандинавії, вище згаданими. Крім цього пропозиції можуть виходити від членів Академії в усьому світі і від професорів університету літератури, естетики й історії.

Нобель зясував у своїм заповіті, що треба розуміти під терміном „література“: є це не тільки твори красного письменства (белетристика), але й всякі інші, що своєю формою мають літературну стійність (історія, фільософія, критика). Тому досі між нагородженими кандидатами є історик Момсен і фільософи Ойкен і Берґсон.

Кандидатів на нагороду миру можуть ставити члени спеціяльної комісії в норвеському парляменті, посли всіх парляментів, члени всіх урядів і ріжних мирових організацій, всі університетські професори права, історії й фільософії. Першу таку нагороду дістав основник міжнародного „Червоного Хреста“ Анрі Дюнан. Мин. року вперше частинно дістала цю нагороду Німеччина, коли її поділили між Штреземана, Бріяна й Чемберлена. Зате Німеччина дістала досі якнайбільшу скількість нагород: на 140 нагороджених більш 30 осіб, у цьому 10 нагород з хемії. Франція має 7 нагород за мир.

Досі найстаршим лавреатом був професор Момсен, що дістав премію в 85 р. життя; за ним ідуть такі старці як італійський поет Кардуччі і Анатоль Франс, що не мали змоги покористуватись великою нагородою. Наймолодшим лавреатом був анґлійський фізик Браґ, що мав 25 літ, коли поділився нагородою зі своїм батьком. Другим був 32-літній канадієць Брантінґ, відкривник інсуліну. Вимковим випадком нагороди була премія признана подружій парі Кюрі, яка дістала її спільно в 1903 р. по половині з фізики, а в 1911 р. пані Кюрі дістала повну премію з хемії.

Остаточне голосування над кандидатами відбувається приблизно 10. грудня, у роковини смерти Нобля. Нагороджений, крім нагороди в сумі більш 100.000 шв. корон дістає ще й диплом і велику золоту медалю вартости яких 600 корон. На одній боці медалі є портрет Нобля, а на другім алегоричні фігури. Кожний лавреат має, згідно з приписом, обовязок виголосити напротязі 6 місяців прилюдний відчит зі своєї спеціяльности. Та багато нагороджених звільняє себе від цього обовязку виправданням кепського здоровля, так само, як деякі не приїзджають особисто відобрати премії й взяти участь в офіціяльним святі.

Дві українські фільми.

Консулят СРСР у Львові запрохав представників місцевої преси і громадянства на приватний кіновий сеанс, щоби задемонструвати нові досягнення української радянської кінематографії. Представники преси мали нагоду бачити лише дві фільми: „Два дні" і „Звенигора". Козиря радянської кінематографії „Арсеналу" не показували з причини надто ще „актуальної гостроти сюжету: у ньому змальована боротьба більшовицьких військ з українською національною армією. За те оглядали цю фільму представники польської і жидівської преси.

„Два дні" це наскрізь реалістична фільма, зроблена загальною методою вживаною при таких фільмах в Европі. Нема в ній експериментування, шукання нових форм для зміцнення враження, поза вірною обсервацією цікавими ситуаціями, постепенним напруженням акції. Сюжет дуже цікавий, змальовані там події двох днів у поміщицькій палаті, яку займають напереміну більшовицькі і царські війська. В основі цих подій лежить трагедія старого служачого у цих поміщиків, українського добросердого дядька, який настільки зрісся із атмосферою своїх панів, що береже їхнього добра більше як свого і глядить на революційні події їхніми очима. Він переходить духову революцію аж тоді, коли його сина, що став більшовицьким комісарем, вішають тут-же в саді цього хутора, після того, як старий зробив усе, щоби врятувати життя синкові своїх панів. Саме цей синок, після приходу царських військ, вказує на свого спасителя як на більшовика і показує схов його сина.

Вся фільма пронизана виразною тенденцією, але при цьому з художнього боку багато вища від пересічного рівня чужинних фільм. Деякі сценки, епізоди, спостереження повні нюансів, психольоґічної вірности й живучости.

Ця фільма на нашу думку багато вдатніша, ніж „Звенигора" славного режисера Довженка, до якої первісний текст склали поет Йогансен і Юрко Тютюнник. Є в „Звенигорі" прекрасні картини і навіть малі оригінальні спроби нової кінової техніки. Бракує її лише суцільности, звязуючої нитки, передуманого переходу з царини легенд і казок до сучасних реальних картин, які нічим не розяснюють ані не збогачують цілости, нарушуючи її гармонію. Очевидячки не торкаємось тут питання провідної ідеї фільми: що має протиставити собі два ріжні світи України, старої ідилічно-сентиментальної, повної народних вірувань, забобонів, обрядів і нової, що родиться і гартується в крові революції. Навіть з чисто технічного боку це протиставлення не виходить ясно і низка образів є радше безладно переплутана, як художньо опанована.

Та без огляду на всі застереження і абстрагуючи від тенденції обох фільм: художній їх рівень дуже високий і вони могли би сміливо йти в світ у ті країни, де цензура не забороняє їм вступу. Неодна російська фільма грана нині в Европі з успіхом, стоїть багато нижче від цих двох українських.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·88·00—8·88·50, канадійський долар 8·80·00—8·80·50, чеська корона 0·26·33—0·26·50 австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, румун. лей 0·05·00—0·05·25, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·72·00, фунт штерлінгів 43·30·00—43·50·00, радянський червінець 17·00—17·50, німецька марка 2·12·85—2·13·00.

Золото: 20 корон 36·30·00—36·60·00, 20 франків 34·20·00—34·50·00, 20 німецьких марок 42·00·00—42·40·00, 10 російських рублів 46·00·00—46·40·00.

Срібло: Австрійська корона 0·62·50—0·63·50, 5 австрійських корон 3·24·00—3·30·00, австрійський фльорен 1·62·00—1·65·00, російський рубель 2·60·00—2·65·00, копійки за рубель 1·30·00—1·35·00.

Збіжа.

Пшениця двірська 36·25—37·25, пшениця селянська 32·75—33·75, жито галицьке 22·00—23·00, ячмінь галицький броварняний 00·00—00·00, ячмінь на жливо 19·50—20·50, ячмінь пастівний 00·00—00·00, овес галицький 19·50—20·50, кукурудза румунська 25·75—26·75, бараболя промислова 4·00—5·50, фасоля біла 90·00—105·00, фасоля колірова 55·00—75·00, фасоля краса 60·00—65·00, горох пів-Вікторія 45·00—50·00, горох пільний 32·00—35·00, бобик 27·50—28·50, мішанка паст. в зерні 00·00—00·00, вика 31·00—33·00, сіно солодке краєве прасоване 7·00—8·00, солома прасована 4·00—5·00, гречка 26·50—27·50, льон 67·00—69·00, зубіль синій 00·00—00·00, ріпак озимий 66·50—67·50, мука пшенична 40 прц. 00·00—00·00, мука пшенична 65 прц. 66·00—67·00, мука житна 70 прц. 40·00—41·00, грисік кукурудзяний 00·00—00·00, мука кукурудзяна 00·00—00·00, отруби житні 12·50—13·00, отруби пшеничні 13·75—14·25, крупи гречані 53·00—55·00, пшоно 00·00—00·00, крупи ячмінні 38·00—39·00, пенцак 36·00—37·00, просо краєве 28·25—29·25, макухи льняні 41·00—41·00, мак синій 120·00—130·00, мак синій 80·00—90·00, конюшина ваконова 115·00—135·00.

НД голосуватиме за заявою недовіря?

Зачувати, що представники лівиці запиталися Народового Клюбу, яке займе становище до внесення заяви недовіря для уряду д-ра Світальського. Є чутки, що голова Нар. Клюбу проф Рибарський відповів лівиці, що народова демократія піддержить кожде таке внесення без огляду на те, хто буде його ініціятором.

4. листопада конвент сеніорів.

На 4. листопада скличе марш. Дашинський конференцію голов соймових клюбів. Конференція торкатиметься обговорення проекту маршалка сойму в справі зміни сойм. реґуляміну.

Мін. Залєський їде в Румунію.

Дня 22. жовтня їде в Румунію мін. закорд. справ Залєський, щоби зревізитувати ром. уряд. Із мін. Залеським їде його жінка, директор кабінету Шумляковський, начальник прес. виділу Хшановський та д-р Рачинський із сх. виділу. Мін. Залеський вернеться 28. жовтня.

Ґен. Сосньковський у марш. Пілсудського.

Дня 21. жовтня марш. Пілсудський приняв ґен. Сосньковського на довшій нараді. Опісля марш. Пілсудський приняв шефа департаменту справедливости мін-ства війск. справ ґен. Данеца.

Зауніюс наслідником Вальдемараса.

Литовські урядові кола з през. Сметоною та прем. Тубіялісом постановили іменувати остаточно міністра закорд. справ Литви ґен. секретаря мін-ства закорд. справ, теперішнього литовського посла в Празі д-ра Зауніюса, одного з найближчих Вальдемарасових прихильників.

Клємансо вмирає.

Стан здоровля Клємансо погіршився так дуже, що лікарі не надіються врятувати йому життя. Клємансо мав кілька разів серцеві атаки, що дуже утруднювали віддих. Вприскували кисень, одначе стан здоровля хорого майже безнадійний.

Помер б. премієр Болгарії.

Помер бувш. болгарський премієр Радославов. Німецька преса пригадує, що він був головним творцем союзу між Болгарією й осередними державами. Після закінчення війни засудили його позаочно на досмертну вязницю. Щойно тепер діждався амнестії, та не міг вернутися у батьківщину з причини тяжкої недуги.

Аманулові брати вбиті.

„Дейли Телеграф" повідомляє з Алабару, що підчас інспекції цитаделі в Кабулі найшли в підземеллях 6 трупів, що вже псувалися. Досі устійнили ідентичність трьох убитих. Є це: Аманулів брат Абдул Наджід Хан, двоюрідний Аманулин брат Гейтюла Хан і провідник кандахарських племен у Кандахарі Могамед Юсман, який мав дуже великі впливи. Здогадуються, що Габібула замкнув їх у тюрму в початках свого володіння, а після своєї невдачі поубивав вязнів. Можливо теж, що вязні померли з голоду або може вони самі скінчили самогубством, бо не бачили надії рятунку.

Бесідовський на вічу Керенського.

Дня 20. жовтня були в Парижі збори прихильників Керенського, який сам головував. М. і. промовляв уперше Бесідовський. Він назвав положення в СРСР дуже критичним. Ствердив, що комунізм потонув у мертвоті доктрини й унеможливив усяку еволюцію.

Лямбов помер.

Дня 18. ц. м. у варшавській лічниці помер горожанин СРСР. Павло Лямбов, якого найдено недавно з підрізаним горлом. Ця таємнича справа із самовбивством Лямбова, чи нападу на нього залишилась невиясчена, бо Лямбов до останньої хвилини життя не хотів давати ніяких близших пояснень, а на всі питання відповідав: „Думайте про мене, що вам хочеться". Стверджено тільки, що Лямбов був від 1919 року на еміґрації і що в останніх роках діставав від більшовицького посольства у Варшаві щомісячну допомогу, і що радянський посол у Варшаві відвідав Лямбова у лічниці.

„За Свободу" пише, що Лямбов служив в армії Вранґля, а потім жив у Югославії і Парижі, де познайомився з одною жінкою: ця жінка намовляла його вернутись до Росії, що Лямбов і хотів зробити, але по дорозі до Варшави довідався, що йому грозить смерть, як тільки поверне до дому. Лямбов признався якомусь Вельмінт, що більшовики грозять йому карою смерти. Не діставши дозволу на побут у Варшаві, Лямбов поповнив самовбивство, бо не міг **ані** вертатись до дому, ані жити в Польщі.

НОВИНКИ

— **ПОЧТОВІ СКЛАДАНКИ розсилаємо з нинішнім числом і просимо Вп. Передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплата на листопад виносить 5 зол.**

— **Чи в польських вязницях бють?** „Роботнік" з дня 20. X. ц. р. містить новинку про скарги політичних вязнів з Берестя. Ці скарги внесено до редакції „Роботніка" а говориться в них про те, що у вязниці в Берестю бють і катують політичних вязнів. Всякі протести проти зловживань вязничної сторожі пішли на марно, тому вязні звернулися до міністерства справедливости зі скаргою проти побоїв у вязницях.

— **Невідома дівчина під поїздом.** Недалеко заведення для божевільних на Кульпаркові найдено на залізничім шляху дівчину, переїхану поїздом. Ніяких документів у неї не було, тому невідоме її імя ані місце замешкання. Досі не вияснено також чи мається до діла із самовбивством чи ні, бо на голові тої дівчини можна бачити рану наче від кулі, а особи, що переходили в ночі біля залізничого шляху, чули крик якоїсь жінки і благання про поміч та револьверові стріли.

— **Львівська хроніка.** Дирекцію львівської поліції повідомлено, що на днях пропала без сліду Зофія Бурлянґ із вул. Ядвіґи 31, Зофія Дорх із вул. Корнеля Уейського 8, і Франціс̌ка Малькевич, вул. Пелчинських 14. Всі вище названі, то молоді дівчата. — Передвчера арештовано Гершля Френкля, який виві́з невідомо куди Дору Ґрінберґ 16-літню дівчину із вул. Клепарівської 4. На його сумлінню лежить також рабунок в жидівській божниці у Львові. — В неділю невідомі злодії закралися в ночі до помешкання співробітника „Хвілі" Альфреда Пльона і забрали в нього 2.500 золотих. — При вул. Снопковській найдено немовля, підкинене якоюсь невідомою матірю. — В гардеробі Малого Театру невідомі злодії вкрали в артиста Цесєльского пальто і 525 золотих.

— **Бандитизм.** Біля Монастирець, пов. Ліско бандити напали на Василя Хнату та на Станислава Біласа і його жінку, намагаючись зрабувати в них гроші, але натрапили на енерґічну оборону нападених і повтікали. Так само в Маріямполі, пов. Дрогобич бандити напали на Петра Дудзьоха і вкрали в нього 275 золотих.

— **Статистика Варшави** виказує, що у Варшаві мешкає 1,086.305 осіб. На 100 чоловіків припадає 117 жінок. В осстаннім році у Варшаві значно зменшилася смертність: найбільше вмирає на туберкульозу (аж 17 процент).

— **Сліпі будуть бачити.** Американський очний лікар Бен Віт Кі перевів сміливу очну операцію, яка дала небувалі висліди: Одному чоловікові, в якого очна роґівка була зовсім знищена, він вирізав цю роґівку і вставив нову із ока якоїсь домашної звірини. Лікар сам не був певний, чи експеримент вдасться, але виявилося, що пацієнт, який був зовсім сліпий, відзискав тричетверті сили свого зору.

— **Скільки є причин смерти?** В Парижі закінчився конґрес статистиків, який між іншим переводив статистику причин смерти. Виявилось, що медицина знає досі 5000 смертельних недуг.

— **Союз чеських журналістів** у Празі уряджує в користь своїх ветеранів, вдів та сиріт фантову льотерію. Головною виграною буде груда чистого золота вартости 3600 долярів. Крім цього буде ще 4.717 менших виграних на таку саму загальну суму. Тягнення в присутности нотаря дня 4. листопада ц. р.

— **Виселення журналіста.** Дирекція поліції в Ковні примусово виселила редактора Ольґерда Слюсарайтіса із Ковна до місточка Біржи за антидержавну статтю в одній із литовських газет. Слюсарайтіс не має права вертати до Ковна на протязі 6 місяців. В його редакції переведено ревізію.

— **Ріжні вісти.** У Варшаві відбувається судова розправа проти комісаря слідчої поліції Данила Бахраха і його товаришів, обвинувачених за виріб фальшивих грошей. — У Варшаві скінчив

життя самовбивством 50-літний залізничий урядник Станислав Санковський. — Суд присяглих у Рацібожу засудив на кару смерти різника Генрика Колоду і його мачоху за вбивство Кароля Руцького. Обидвоє приняли засуд зовсім спокійно. — В Парижі відбулося свято з нагоди 80-літних роковин смерти Шопена: „Т-во прихильників музики" з тої нагоди улаштувало прогульку на могилу великого музика. — В Льондоні вибухла пожежа в готелі „Портлянд" при чім згинуло 7 осіб, що тоді спали в готелевих кімнатах. — В Ню Йорку бандити вкрали панцирне авто, в якім було 63.000 долярів. — В Будапешті, в технічній високій школі прийшло до антижидівських авантур, в яких мадяри поранили кількох студентів жидів. — Астрономічна обсерваторія в Гайдельбергу відкрила 129 нових мініятурних планет, які були досі незапримічені. — У Відні помер талановитий театральний режісер Юлій Галлер. — У Варшаві відбуваються наради в справі навязання сталої летунської комунікації між Варшавою і Букарештом. — В Катовицях залізничий урядник Маріян Камінський застрілив робітника Гішовця, який напав на нього і хотів побити його палицею. — Підчас вибуху у фабриці в Більбао, згинуло 18 робітників, а 50 осіб було ранених. — В Лодзі засуджено на 6 міс. вязниці Фелікса Малецького за те, що в пяному стані посварився з батьком і вбив його. — В Бориславі є тепер 1240 безробітних. — В дорозі до Гребенова спинилися у Львові, щоби відвідати б. премієра Бартля польські міністри: Квятковський і Бернер. — В Гамбурзі повісився урядник радянського торговельного представництва Гольдштайн. Причини самовбивства держить радянське посольство в тайні. — В Москві упали досить великі сніги, а температура впала понище зера.

— З діточого віку Едісона. З нагоди 50-літнього ювілею електричної лямпи, европейська преса подає богато дрібних відомостей про молодечі роки Едісона: Едісон з дитинства любив усякі експерименти і так: одного дня мати застала його в курнику, а коли спитала його, що він там робить, Едісон відповів: „Я пробую, чи зможу висидіти з яєць курчата так, як квочка". Пізніше малий винахідник додумався, що людина моглаб літати як птиця, без літака, колиб проковтнула більшу кількість легкого газу. Едісон проковтнув порошки, що видавали мусуючі гази, але не вилетів у повітря, а мусів лежати в ліжку, бо занедужав на жолудок.

— Напад на поліціянта. В Кракові, при вул. Широкій, поліціянт Стерецький хотів арештувати 6 злодіїв, що рабували в ночі, між ними якогось Мищинського. Бандити стали оборонятись і стріляючи з револьвера, тяжко поранили поліціянта Стерецького. Його відвезено до лічниці. На другий день краківська поліція арештувала учасників нападу Мищинського і Філіповича.

— Засідання Українського Історично-Фільольогічного Товариства в Празі буде у вівторок, дня 22. жовтня ц. р. о год. 3.30 в помешканні Клементінум, ч. 11. Порядок дня: Доклади дійсних членів: 1. Наріжного, С. П. — „Ярослав Гоца."; 2. Січинського, В. Ю. — „Памятник Островських на Маковиці з XVI. ст." Для гостей вступ вільний. — Секретар С. Наріжний.

— Подяка. Виділ Т-ва „Шкільна Поміч" в Сокалі складає цим горячу подяку Впр. Отцю Мітратові д-рові Василеві Левицькому з Перемишля за щедрий дар в квоті 100 зол., присланих на закупно книжок до бібліотеки тутешньої бурси. — Василь Еліев, голова; Гр. Гудим, секретар.

— Вийшла вже і є в книгарнях до відібрання **друга половина „Латинських вправ ч. I."** проф. М. Паньчука п. з. **„Словники до латинських вправ 1. часть".** З огляду на непередвиджене а значне підвисшення коштів накладу книжки (Словники займають 6 аркушів друку замість заподіяних 5 аркушів) Головна Управа „Рідної Школи" є змушена піднести ціну книжки з 4 на 5 золотих. — Хто однак вже закупив книжку і має купон на другу половину т. є. на словники, той одержить їх за доплатою тільки 50 сотиків.

— Не кажіть, що Вам не треба життевого обезпечення. Так говорило вже багато людей, не забезпечувало своєї родини і тому мільони вдів і сиріт живе в нужді. Памятайте про це і обезпечіть свою родину в Товаристві **„Карпатія"**. Львів, Руська 18. 399

Зі спортового життя.

Україна — Віс 3 : 2 (0 : 1).

Коли хто хотів побачити, як не треба грати в копаний мяч, міг спокійно обсервувати це на змаганнях України з нім. дружиною „Віс". І як у недавних змаганнях з Поґонею можна ще було найти деякі загодячі обставини (віра, рутина, техніка, стиль то-що), то тут треба стверджувати тільки великий упадок рівня гри в Україні, яка з кожним тижднем іде назад. Цей упадок рівня гри виявляється саме в неспроможности склеїти як-так хочби примітивний технічний випад. Гіперкомбінації, взаїмне нерозуміння себе й технічні браки декотрих грачів, а — що найважніше — цілковите легковаження противника й лінивство, не могли вплинути на гарний образ гри.

Віс — середньо-добра Б-клясова дружина, може цей вислід уважати для себе за дуже почесний. Грала вона незвичайно жертвенно у всіх лініях і технічні недостачі надробляла амбіцією та твердою неуступчивістю. Цього ніяк не можна сказати про грачів України; вигідні, повільні, зарозумілі — ось ціхи, які характеризують наших т. зв. „прімадон". А „прімадонність" цвите у всіх рядах України. Слід скінчити з тим, бо це вказує на малу спортову (і звичайну, людську) культуру, й на гриші заховуватися, як пристоїть джентельменам-спортовцям.

Перші копи України виявляють незвичайно малу рухливість її грачів. Малося враження, що грачі України вважали свої копи та посунення за високо-мистецькі „тяги", перед котрими грачі Вісу мусять лиш склонити голову... На превелике диво українських грачів, грачі Вісу показали своїм „мистцям" з А-кляси, як можна і треба грати без великої зарозумілости у своїй вмілости. Правда, проявлялися і в них поважні технічні недостачі, але вони гинули в повені самопосвяти всіх грачів. Тяги їх були рвані, але все йшли вперед. Використані блуди противника дали їм провід на довший навіть час, так, що вже у воздусі висіла сензаційна перемога Вісу.

По павзі напад України, підтягнувшись на висоту поля воріт Вісу, спричинив серед грачів Вісу великий заколот, в якому один з них необачно діткнув мяча; екзеквований Лисиком карний коп замінює його в муровані ворота. Відтепер акції України йдуть сяк-так вперед. Але вже по хвилі Віс правим криловим Дахнівським наглим випадом зумів стріляти другі ворота. Сензація! Лисик злоститься, всі майже тратять голову, пудлують кільканацять мурованих позицій, аж врешті Маґоцький стріляє з подання Кобзяря вирівнуючий ґоль. Тепер щойно Україна розрухується, але тяг за тягом розбивається на сконсолідованій обороні Вісу. Вкінці вдається Сичові дістати мяч на ногу в догідній позиції, стріл — і останні ворота. Обосторонні напади не приносять уже ніяких вислідів.

Україна виказала на тих змаганнях багато блудів і недостач, які мусить за всяку ціну направити, якщо хоче в будуччині бути доброю дружиною. Тепер лиш Лисик і Рак стоять на відповідній висоті. Решта нижча, як пересічна. У Вісі добрий воротар та ціла поміч, зложена з самих українців (Конашевич, Дипьо, Оприск).

ОСІННІ ЛЕЩЕТАРСЬКІ ТРЕНІНҐИ.

Карпатський Лещетарський Клюб подає до відома, що тренінґи на цей тиждень відбудуться 22 X. (вівторок) та 25. (пятниця) від год. 4—5 попол. на площі СоколаБатька. Проситься членкинь та членів Клюбу численно явитися.

ДУЖАННЯ В СПОРТОВІМ ЦИРКУ.

Турнір наближається до кінця. Після виелімінування Вілінга й Карша бере тепер участь у дужаннях вже тільки девятьох атлетів.

У неділю (32-ий день змагань) признано перемогу Стіборові над Богатировичем, який в 14 хв. відступив від дужання з приводу розбитої ноги (обцасом Стібора). Штекер, що під протести цілого цирку пробував покласти знаменитого Аренса через зломання йому руки на своїм коліні, мусів вдоволитися ремісовим вислідом. Молоденький Аренс зібрав френетичні оплески. Пошоф поклав у 34 хв. мурина Сікі, Петрович у 16 хв. Кемпфера (подвійним нельсоном).

Нині, у вівторок, з уваги на останні два дні змагань, всі дужання будуть вестися до результату. Борються: Сікі-Бено, Стібор-Кемпфер, Аренс-Пошоф і Штекер-Петрович.

Відозви й комунікати.

Поклик до філій і читалень Товариства „Просвіта" в краю.

Культурний розвиток народу якнайтісніше звязаний з економічним положенням народу. А економічний розвиток залежить у великій мірі від культурного рівня народу. Цей закон мусять мати на увазі всі освітні установи, якими в першу чергу є освітні організації.

Великою ідеєю, що її виплигнула повоєнна доба, є *ідея ощадности*. Вияснення істоти цеї ідеї, поширення її в найдальші закутини й найширші шари — поклало собі метою Товариство „Ощадність". І для тої цілі влаштовує воно рік-річно свята ощадности. Яке велике значіння має ідея ощадности, вказує на це обставина, що свята ощадности переводить увесь культурний світ.

Розуміння свята ідеї ощадности мусять виявити філії і читальні т-ва „Просвіта". І відповідно до відозви т-ва „Ощадність" з 1. жовтня ц. р. мають доложити всіх зусиль, щоб неділя 27. *жовтня* в повітових містах і цілий листопад у всіх місцевостях краю — були присвячені пропаґанді ощадности. Для найкращого проведення свята вказане порозуміння з іншими товариствами й установами на місцях.

Філії звернуться в цій справі з відповідним покликом і доцільними вказівками та порадами до читалень своєї округи.

У Львові, в жовтні 1929. р.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ Т-ВА „ПРОСВІТА" У ЛЬВОВІ:

М. Галущинський, голова. *В. Мудрий*, секретар.

Хлопці-сироти шукають рідні.

З відступаючою російською армією у травні 1915 р. виїхало на Схід багато галицьких родин з дітьми. Російський уряд казав тоді відділити дітей від старших збігців, помістив дітей у захистах в Катеринославі й Бердянську, а старших по всіляких бараках для збігців, де багато їх вимерло з поневірки і від пошесних недуг.

Діти перебували в згаданих захистах до серпня 1918 р. Тоді австрійська армія репатріювала їх назад до Галичини. Старші зпоміж них тямили свої прізвища і назву села, де родилися і тому їх легко було відослати до громад приналежности. Але молодші діти напротязі звиш трилітнього побуту в Росії забули зовсім рідну мову, назву рідного села, а навіть свої родинні прізвища, так, що по приїзді до Львова в 1918 р. вписано їх до виказів тільки по хрестним іменам, напр. Семен, літ 7, Настуня, літ 5 і т. д. — без ніяких більше даних.

Така сама доля стрінула наших воєнних виселенців на захід, які опинилися в бараках у Ґмінді (Долішня Австрія) або в Святобожіцах (біля Кийова на Мораві). Старші збігці масово там вмирали, а по них лишилися діти, які не знають свого походження. Особливо трагічне положення отсих 4 хлопців, які бажають довідатися, відки вони родом і чи не мають кого з рідні:

1. *Семен*, свойого прізвища не знає, нині літ около 18, вернув у 1918 р. з Катеринослава. Тямить, що виїздив до Росії з мамою, але в дорозі їх розлучили, бо мама мабуть занедужала. Більше нічого не памятає, тужить за мамою і просить, щоб її шукати. Хлопець розумний і спосібний, перебуває у Львові.

2. *Михайло Ощепський*, літ около 18, вивезений до Катеринослава, відтак в 1918 р. репатріований до Львова. Пригадує собі тільки, що мав старшу сестру Марію, яка лишилася в Росії.

3. *Василь Кубрич*, звали його також Головатник, літ около 18, вернув з бараків у Святобожіцах на Мораві пригадує собі, що мав брата Гната. Тепер перебуває в Зимній Воді у Яна Беднарського.

4. *Антін Медведюк*, літ около 18, приїхав з бараків у Ґмінді, пригадує собі, що там була також його тітка Марія Медведюк і хтось мав казати, що він родом з Нестанич. Перебуває без заняття у Львові.

Думаємо, що навіть на основі цих скупих даних можна при помочі метрикальних книг і старших громадян провірити, чи котрий з цих хлопців походить з якої парохії. Тому звертаємося отсим в імени інтересованих до парохіяльних урядів усіх трьох наших епархій, щоб були ласкаві зробити добре діло, посвятити хвилю часу, пошукати за місцем уродження й евентуально заріднею згаданих хлопців, а в позитивнім випадку повідомити про це підписаний Комітет.

ЗА „УКРАЇНСЬКИЙ ЕПАРХІЯЛЬНИЙ КОМІТЕТ ОПІКИ НАД СИРОТАМИ" У ЛЬВОВІ (вул. Домініканська 11/I.):

о. В. Лиципяк.

Дописи.

ЛУЦЬК. (Відгуки життя). Сельроб-єдність має видавати в Луцьку місячник під назвою „Поступ". Видаватиме цей орґан урядовець книгарні „Наша Культура" п. Кондратів. Що це буде за „поступ", довідаємося очевидно з першого числа.—Пресова акція започаткована „Українською Нивою" проти Украінбанку, передана потім до рук всяких Любичів, Бемів то-що — закінчилася. Волинський воєвода листом своїм з дня 7. IX. Ч. 2334/B/29 поставив домагання до прокуратора, щоби він притягнув до відповідальности Дирекцію Украінбанку за нарушення арт. 579 к. к. (до 6 років вязниці), а прокуратор направив справу до суду. Процес викликує велике зацікавлення з огляду на його політичне тло й на засоби підготовлення публичної опінії до процесу. Ціла справа полягає на непорозумінні, а саме і урядові чинники вважають, що дирекція Укі-

лювала деяким приватним особам за високих позичок тоді, коли дирекція стоїть на становищі, що таких позичок не уділювала зовсім фізичним, тільки деяким правним особам, на що мала право. — Поминаючи це, на „Українбанк" наложено кару в розмірі 1500 зол. Словом ґрупа Певного і Пилипчука таки діпняла свого на цьому відтинку. — Читачі „Діла" памятають, що луцький соймик вніс скаргу до найвищого трибуналу проти рішення воєвідського уряду, який в бюджеті на цей рік поскреслював субвенції українським орґанізаціям, а натомісць вставив допомогу на польські орґанізації. Рекурс був ухвалений тому, що в соймику українці мали половину голосів. А недавно сталося щось іншого: звільнено кількох українських війтів, які були членами соймику, а один українець зрікся мандату „добровільно". Тепер уже українці мають меншість і не можуть бути „шкідливими". Це й виявилось на засіданні соймику 15. жовтня, на якому польськими голосами проти голосів українських вибрано членом соймику п. Барченка, бурмістра м. Олики, б. віцебурмістра м. Ковля, який при зустрічі президента говорив, що українські діти мають рідну школу. Кандидатуру п. Барченка виставили поляки. Очевидно, „кращого" оборонця українських інтересів не знайшлося. —Вістка про ревіндикацію церков як грім пролунала по Волині, схвилювавши не тільки парохіян загрожених церков, але й тих, яким покищо „ревіндикація" не загрожує. Доходять чутки, що в деяких парафіях ця вістка була зустрінута слізми. Є відомости, що латинський епископат зголошує свої „права" майже на пятьсот церков, а також і на Почаївську лавру. Просто не віриться, що щось подібного може хтось плянувати в наші часи в імя Боже. Українське населення хвилюється. Лише відомі люди зі своєю „Нивою" мовчать. **Українець.**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Д-р Кость Левицький: **Історія визвольних змагань галицьких українців з часу світової війни 1914—1918**, з ілюстраціями на підставі споминів і документів. Друга часть. Львів, 1929. Накладом власним. Друкарня оо. Василіян у Жовкві. (Стор. 289—495). Ціна 12 зол.

„Дніпро", календар-альманах на звичайний 1930 рік. Річник VII. Львів, 1929. Накладом Т-ва Допомоги еміґрантам з Великої України". Зміст альманаху: Юр. Липа: Вірш; Всев. Петрів: Над Ворсклою; Ав. Коломиєць: Вірш; С. Русова: Памяти лицарів; Ф. Дудко: Так було; Волод. Самійленко: Посмертний вірш; Ю. Косач: Гість, весняний вірш; Спир. Черкасенко: „Коли народ мовчить" (уривок з траґедії); А. Петренко: Фраґменти із споминів; В. Самійленко. Посмертний вірш. Генер. М. Омелянович-Павленко (старший): На чолі Запоріжців у 1919 р. у боротьбі з денікінцями; Ю. Могалевський: Махно; Е. Маланюк: Вірші: А. Маршинський: З життя Волод. Самійленка: Вол. Самійленко: Посмертн. вірш; Д. Донцов: Самостійність чи сепаратизм; Ст. Сірополко: Спиридон Черкасенко; В. Д.: Е. Чикаленко; М. Залізняк: У Київі.

„Літопис Червоної Калини", ілюстрований журнал історії та побуту. Річник І. Число 1., жовтень 1929 р. Львів. Зміст: „Прогуліла хуртовина" — Вірш Б. Л.; Від Редакції; Українська артилерія у Львові 1—25. XI. 1918 р. Спомин І. Фенціва: „Сікачам" — Василь Бень; Історія одного стрілу — Юл. Вишенський; Ольбія — Б. Л.; Як я став воєнним поетом — Лу-Лу; Де наші памятники минулого; Ціли німецької військової політики на Україні 1918 р. — А. Крезуб; Знак часу — Ром. Сушко; З хроніки міст і сіл; Матеріяли і документи; Рецензії та замітки; Бібліоґрафія; Ті, що відійшли; Про діяльність УКТОНІ.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 22. X., год. 7·30 веч. „Процес Мері Деген".

Середа, 23. X., год. 7·30 веч. „Це можеш розказувати своїй бабці".

Четвер, 24. жовтня, год. 7·30 веч. „Це можеш розказувати своїй бабці".

Малий Міський Театр:

Вівторок, 22. X., год. 7·30 веч. „Радість кохання".

Середа, 23. X., год. 7·30 веч., „Радість кохання", прощальний виступ М. Горчинської.

Четвер, 24. жовтня, год. 7·30 веч. „Процес Мері Деген".

Кіна.

Апольо: Місто кохання (Іван Петрович).

Касіно: Золоте пекло (Дольорес дель Ріо).

Кольосей: Рамонин нашийник (Еді Польо).

Лев: Князь студент (Рамон Новаро).

Марусенька: Трикратне весілля.

Оаза: Кохання в природі. Пат і Паталон в огневій сторожі.

Палас: Буря над Азією (реж. Пудовкіна).

Пан: Пікаділі (Анна Мей Вонг).

Пасаж: Білий Орел (Кен Мейнард). Американська комедія і Ґомонтів тиждень.

Стильове: Крапка над і.

Фатаморґана: Шехерезада (Марсель Альбані, Ів. Петрович).

Химера: „Чар гріху".

Утіха: Хатина дядька Томи.

Спортовий цирк.

Міжнародні змагання в дужанні в цирку при вул. Коперника ч. 33. Початок щодня год. 8·30 веч.

Програма радіо.

Вівторок 22-го

Варшава (1411,7). 16·15 Грамофонові плити.

Краків (312,8). 18·45 Куток гумору.

Познань (334,8). 17·45 Пополудневий концерт.

Катовиці (408,7). 17·45 Концерт з Варшави.

Вильно (385) 17·20 Авдиція для дітей.

Бреслав (253) 19·05 Чеські композитори.

Ляйпціґ (259) 16·30 Концерт Радіо-орхестри.

Братислава (279) 16·30 Музика і спів.

Талін (296) 19·00 Військовий концерт.

Брно (341,7) 20·10 Шуберт, Мендельсон.

Льондон (356,3) 20·45 Популярний концерт.

Штутґарт (360) 20·25 Трансмісія концерту.

Гамбурґ (372) 20·00 Популярний концерт.

Франкфурт (390). 16·15 Концерт Радіоорхестри.

Берн (403). 20·30 Російський вечір.

Берлін (418). 20·00 „Смерть Дантона"

Стокгольм (436) 22·00 Симфоновий концерт.

Лянгенберг (473) 20·05 Сучасні композитори.

Прага (487). 15·30 Шкільний концерт.

Брюссель (509) 21·15 Концерт солістів.

Відень (516,3). 20·05 Концерт співачки Адь Сарі.

Мюнхен (533). 17·30 Концерт солістів.

Будапешт (550). 20·00 Вечір літа.

Ковно (1935) 20·55 Концерт.

Ленінград (1000). 16·40 Популярний концерт.

Харків (1304) 20·35 Радіоконцерт.

Париж (1725) 19·35 Авдиція Pathe.

Середа 23-го.

Варшава (1411,7) 16·15 Програма для дітей.

Краків (312,8). 16·45 Концерт ґрамофонових плит.

Познань (334,8) 18·15 Мандоліновий концерт.

Катовиці (408,7). 17·45 Концерт з Варшави.

Вильно (385) 18·20 Польські пісні.

Гельсінгфорс (221,4) 19·26 Спів і 18·45 Сонати.

Бресляв (253) 20·30 „Матушка Россія".

Ляйпціґ (259). 19·30 Військова орхестра.

Братислава (279) 16·30 Концерт Гайдн і Двожак.

Талін (296) 20·00 Оперетова музика.

Брно (341,7) 22·15 Танкова музика.

Льондон (356,3) 16·45 Камеральний концерт.

Штутґарт (360) 20·00 Славянський вечір.

Гамбурґ (372) 20·00 Вечір пісень і рецитацій.

Франкфурт (390) 21·30 Органовий рециталь.

Берн (403) 21·00 Народня музика.

Берлін (418) 16·20 Концерт солістів.

Лянгенберг (473) 17·35 Концерт зі Штутґарту.

Прага (487) 20·00 Симфонічний концерт.

Брюссель (509) 21·05 Популярна музика.

Відень (516,3). 16·00 Концерт орхестри Досталь.

Мюнхен (533) 20·30 Концерт Любки Колессівної.

Будапешт (550). 20·00 Мадярські пісні.

Ковно (1935) 21·00 Концерт.

Ленінград (1000) 12·00 Робітничий концерт.

Париж (1725). 21.35 Концерт.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооператива „Україрський Театр" у Львові: 737 3—3

Калуш:

22. X. Паяпик (з Голіцинською і Нікітином).

23. X. Маруся Богуславка (з Кривіцькою).

24. X. Циганське кохання.

25. X. Миш церковна.

Парохіяльна Канцелярія при Церкві Успенія Пр. Діви Марії (Волоській), отворена щоденно крім неділь і свят від 8½ до 9½ рано і від 5—6 по полудни. 752 1—3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Конкурс.

Спілка ощадностей і позичок в Тернополі вул. Міцкевича ч. 29. потребує урядовця, обізнаного з веденням кредитової кооперативи, спосібного до ведення ощадностевої пропаґанди. Урядовець буде принятий з днем 1. листопада 1929 р на услівях після умови. Подання з залучниками вносити на повисшу адресу.

749 2—3 **Управа.**

Подяка.

В важкім болю по втраті найдорожчої Мами з Горникевичів Олімпії Левинської, що померла 10. вересня ц. р., почуваємося до обовязку зложити горячу подяку Висок. Пов. П. Д-р Маріянови Паньчишинові за його опіку і доброту серця, котрий силою свого знання і таланту довгі літа продовжував дороге нам життя Мами. Дальше складаємо подяку В. О. Пралатови о. Томовичови, пароохови св. Юрія і Асистенції і В. Отцям Парохам, свояпам, котрі своїми молитвами звеличали похорон. — Вкінці складаю подяку Всім свояпам і знакомим, котрі в часі недуги бл. п. Покійної виявляли багато серця і за щире співчуття.

Лев Левинський
з жоною і синами.

755

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів. Ринок ч. 10.